

Gedragscode

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Wat is een gedragscode?.....	2
Een gedragscode is geen wet.....	3
Gedragscode voor de sport.....	3
Richtlijnen voor afspraken binnen een gedragscode.....	3
Sporters.....	4
Ouders en verzorgers.....	4
Trainers	5
Bestuurders.....	6
Toeschouwers	6
Trackmanagers.....	7

Voorstel voor een gedragscode voor de NFF en haar achterban

Inleiding

Aangezien ongewenst gedrag overal in de maatschappij opduikt (sport, school, uitgaan), is het zaak een aantal afspraken te maken, ook in de sportwereld!

De fietscrosssport mag zich nog redelijk gelukkig prijzen, daar excessen vergeleken met andere sportbonden nog redelijk zeldzaam zijn. Maar ook de NFF mag en wil haar ogen voor ongewenst gedrag niet sluiten; normen en waarden op en rond de fietscrossbanen kunnen soms wegglijden naar een bedenkelijk niveau.

De NFF wil haar verenigingen graag handvatten aanreiken om normen en waarden te handhaven. Het opstellen van en werken met gedragscodes is een dergelijk handvat. Eén van de manieren om ongewenst gedrag zoals agressie, vandalisme, vervuiling te beperken, is het opstellen van een gedragscode bij je vereniging.

De twee belangrijkste oorzaken van ongewenst gedrag zijn anonimiteit en onverschilligheid. In een cultuur waarin anonimiteit en afzijdigheid de boventoon voeren, spreken mensen elkaar steeds minder aan op ongewenst gedrag en houden zij geen tot weinig rekening met elkaars belangen. Door het ontbreken van duidelijke verwachtingen naar elkaar toe en het niet aanspreken op elkaars verantwoordelijkheid, kan ongewenst gedrag daarom gemakkelijker en ongestraft tot ontwikkeling komen. Dit proces gaat van kwaad tot erger.

Aan de hand van een gedragscode, kunnen afspraken worden gemaakt over gewenst en ongewenst gedrag en kan worden overeen gekomen hoe om te gaan met personen die zich niet conform de regels gedragen. Een gedragscode is dus een hulpmiddel om goed gedrag te bevorderen.

Er zijn meerdere redenen om een gedragscode te gaan ontwikkelen. Enkele voorbeelden:

- Het bevorderen van de sportiviteit en het onderlinge respect binnen een vereniging;
- Het aanpakken van het verbale geweld van spelers, trainers en publiek bij een vereniging;
- Het bevorderen van gezamenlijk verantwoordelijkheid, onderlinge contacten en sociale controle binnen een vereniging;
- Het voorkomen van ongewenst gedrag als geweld en agressie;
- Het bevorderen van gewenst gedrag bij een fusie van verenigingen;
- Het creëren van een klimaat waarbij er ruimte is voor deelname aan de sport van alle doelgroepen (geen discriminatie op basis van afkomst, geloof, huidskleur, handicap etc.).

Wat is een gedragscode?

Een gedragscode is een geheel van afspraken over het gedrag van mensen in een bepaalde situatie. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat deze afspraken gezamenlijk worden opgesteld, met of door de doelgroep. Gedragscodes worden vrijwillig aangegaan en hebben geen wettelijke verplichting. Het gaat bij gedragscodes om een verplichting die een groep mensen (spelers, publiek, coaches) vrijwillig met elkaar overeenkomt.

Een gedragscode is geen wet

Een gedragscode is geen regelgeving die van bovenaf kan worden opgelegd of gehandhaafd. De gedragsregels worden met en door de doelgroep zelf overeengekomen. Ook eventuele sancties kunnen de betrokkenen zelf met elkaar afspreken, mits deze uiteraard binnen ethische en wettelijke grenzen vallen.

Gedragscode voor de sport

Een aantal afspraken binnen de gedragscode kan worden verondersteld te gelden voor iedereen, zij dekken de gehele lading. Er kunnen zich echter specifieke zaken voordoen binnen een vereniging waardoor er noodzaak is om afspraken toe te voegen c.q. te verwijderen. Hier bent u uiteraard vrij in! Over het algemeen vormt een aantal afspraken de basis voor een gedragscode binnen de sport:

1. Respecteer de regels van je sport;
2. Respecteer de mede- en tegenstander binnen je sport;
3. Behandel alle deelnemers in je sport gelijkwaardig;
4. Gebruik geen (fysiek-, mentaal- en verbaal) geweld bij sport;
5. Zorg met respect voor accommodatie en materialen;
6. Samen staan voor een faire sport.

Richtlijnen voor afspraken binnen een gedragscode

Sommige afspraken gelden in meer of mindere mate voor bepaalde doelgroepen. Voor ouders gelden bijvoorbeeld andere richtlijnen dan voor de jeugdleden zelf. Hierdoor krijgt elke groep eigen verantwoordelijkheden en daar kunnen ze ook op worden aangesproken. Onderstaand geven wij u een aantal richtlijnen voor de doelgroepen binnen uw vereniging. U kunt deze lijst naar de behoeften van uw doelgroep aanpassen. Het is dus de bedoeling dat deze lijst kritisch wordt beoordeeld op relevantie voor de doelgroep en dat de lijst eventueel wordt aangevuld.

Sporters

1. Probeer te winnen met respect voor jezelf, je clubgenoten en je tegenstanders;
2. Houd je aan de bekende of afgesproken wedstrijdregels;
3. Vind eerlijk en prettig sporten belangrijk en presteer zo goed mogelijk;
4. Aanvaard de beslissingen van trackmanagers;
5. Beïnvloed de trackmanager niet door onbehoorlijke taal of agressieve gebaren en woorden;
6. Wees blij met een overwinning maar laat je niet ontmoedigen door een nederlaag;
7. Wens de tegenstander geluk met het behaalde succes als je zelf de verliezer bent;
8. Onsportiviteit van de tegenstander is nooit een reden om zelf onsportief te zijn of clubgenoten aan te moedigen ook onsportief op te treden;
9. Wijs je medesporters gerust op onsportief of onplezierig gedrag;
10. Respecteer het werk van al die mensen die ervoor zorgen dat in je sport mogelijkheden bestaan te trainen en wedstrijden te spelen. Dit is namelijk niet zo vanzelfsprekend;
11. Laat crossbaan en kantine netjes achter. Ruim je spullen op;
12. Pesten is verboden;
13. Pak geen dingen van een ander zonder te vragen, anders is het stelen.

Ouders en verzorgers

1. Forceer een kind dat geen interesse toont nooit om deel te nemen aan een sport;
2. Bedenk dat kinderen sporten voor hun plezier en niet voor het uwe;
3. Moedig uw kind altijd aan om volgens de regels te sporten;
4. Leer uw kind dat eerlijke pogingen net zo belangrijk zijn als winnen, zodat het resultaat van elke wedstrijd geaccepteerd wordt zonder onnodige teleurstelling;
5. Verander een nederlaag in een overwinning door uw kind te helpen te werken aan een grotere vaardigheid en het worden van een goede sportman/vrouw. Maak het kind nooit belachelijk en geef het geen uitbrander als het een fout heeft gemaakt of een wedstrijd heeft verloren.;
6. Bedenk dat kinderen het beste leren door na te doen, dus ook ongewenst gedrag!
7. Val een beslissing van een trackmanager of andere official e.d. niet in het openbaar af en trek nooit de integriteit van dergelijke personen in twijfel;
8. Ondersteun alle pogingen om verbaal en fysiek misbruik tijdens sportactiviteiten door de jeugd te voorkomen;
9. Erken de waarde en het belang van vrijwillige trainers. Zij geven hun tijd en kennis om het sporten/de recreatie van uw kind mogelijk te maken;
10. Attendeer uw kind op het met zorg gebruik maken van de accommodatie; spullen opruimen, crossbaan en kantine netjes achterlaten;
11. Geef aan dat kinderen geen dingen van een ander pakken zonder te vragen, anders is het stelen.

Trainers

1. Wees redelijk in uw eisen ten aanzien van de tijd, de energie en het enthousiasme van jeugdige sporters. Bedenk dat jongeren ook andere interesses hebben;
2. Leer uw crossers dat de spelregels afspraken zijn waar niemand zich aan mag onttrekken;
3. Deel daar waar mogelijk is de kinderen in volgens leeftijd, lengte, vaardigheid en fysieke gesteldheid;
4. Bedenk dat kinderen voor hun plezier sporten en iets willen leren. Winnen is slechts een onderdeel van het spel. Verliezen trouwens ook;
5. Schreeuw niet en maak de kinderen nooit belachelijk als zij fouten maken of een wedstrijd verliezen;
6. Zorg ervoor dat het materiaal voldoet aan de veiligheidseisen en geschikt is voor de leeftijd en de vaardigheid van de jongeren;
7. Bij het indelen en het bepalen van de duur van de trainingstijden dient men rekening te houden met de mate waarin de kinderen volwassen zijn;
8. Ontwikkel respect voor de vaardigheid van de tegenstander en voor de beslissingen van officials;
9. Volg het advies op van een arts bij het bepalen of een geblesseerde speler wel of niet kan spelen;
10. Kinderen hebben een trainer nodig die zij respecteren. Wees gul met lof wanneer het verdiend is;
11. Blijf op de hoogte van de beginselen van goede training en van groei en ontwikkeling van kinderen;
12. Leer sporters aan met zorg om te gaan met materiaal en accommodatie;
13. Pesten is verboden;
14. Geef aan dat leden geen dingen van een ander pakken zonder te vragen, dan is het stelen.

Bestuurders

1. Zorg ervoor dat er gelijke mogelijkheden voor deelname in de sport bestaan voor alle jongeren ongeacht hun vaardigheid, geslacht, leeftijd of handicap;
2. Betrek de jongeren in planning, leiding en de evaluatie van alle activiteiten;
3. Sta niet toe dat welk sportprogramma dan ook primair voor de toeschouwers wordt gemaakt;
4. Materiaal en voorzieningen moeten voldoen aan de veiligheidseisen en geschikt zijn voor alle jongeren en geeft aan dat hier met zorg mee omgegaan moet worden;
5. Denk eraan dat het spel gespeeld wordt om het spel en de oefening wordt gedaan om de beheersing van de beweging. Zorg ervoor dat de beloning niet als het belangrijkste wordt gezien. Wèl als u gul bent met lof voor inzet en prestatie;
6. Distribueer een gedragscode m.b.t. sportiviteit onder de toeschouwers, trainers, spelers, officials, ouders en nieuwsmedia;
7. Zorg ervoor dat ouders, trainers, sponsors, artsen en deelnemers zich bewust zijn van hun invloed en verantwoordelijkheid m.b.t. fair play in sport en spel;
8. Zorg ervoor dat er goed toezicht van gediplomeerde en ervaren trainers is, die in staat zijn sportiviteit en goede technische vaardigheden te bevorderen;
9. Bied korte cursussen (clinics) aan om het trainen voor en het leiden van een wedstrijd te verbeteren met de nadruk op sportiviteit, voor, tijdens en na de wedstrijd;
10. Pesten is verboden;
11. Geef aan dat leden geen dingen van een ander pakken zonder te vragen, anders is het stelen.

Toeschouwers

1. Denk eraan dat de jeugd voor haar eigen plezier deelneemt aan georganiseerde sportbeoefening. De jeugd doet dit niet voor uw vermaak, noch zijn de sporters miniprofsporters;
2. Gedraag u op uw best. Vermijd het gebruik van grove taal en het beledigen of belagen van spelers, trainers, scheidsrechters en officials;
3. Geef applaus bij goed spel van zowel uw eigen team als van het gastteam of andere deelnemers aan een wedstrijd;
4. Toon respect voor tegenstanders/tegenspelers. Zonder hen zou er geen wedstrijd zijn;
5. Maak een kind nooit belachelijk en scheld het niet uit als het een fout maakt gedurende een wedstrijd of demonstratie;
6. Veroordeel elk gebruik van geweld;
7. Respecteer de beslissing van de scheidsrechter;
8. Moedig de jongeren altijd aan om zich aan het wedstrijdreglement te houden;
9. Zorg ervoor dat uw gedrag sportief is. Goed voorbeeld doet goed volgen;
10. Laat geen rommel achter!
11. Pesten is verboden.

Trackmanagers

1. 'Speel' met de toepassing van de regels naar gelang het niveau van de spelers. Voel de wedstrijd aan!
2. Zorg ervoor dat het plezier van de jeugd in het spel niet verloren gaat door te veel ingrijpen;
3. Geen woorden maar daden. Zorg ervoor dat zowel in als buiten het speelveld uw gedrag sportief is;
4. Wees beslist, objectief en beleefd bij het constateren van fouten;
5. Beoordeel opzettelijk, goed getimed "foul play" als onsportief, waardoor het respect voor eerlijk spel handhaaft;
6. Moedig verandering van de regels openlijk aan als deze veranderingen tot bevordering van de deelname 'tot plezier ende vermaeck' leiden;
7. Zorg ervoor dat u op de hoogte bent en blijft van training en groei en ontwikkeling van jongeren.